

ΣΧΕΔΙΟ ΤΟΠΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Τίτλος Προγράμματος

«Ένα τόπος... μία ιστορία; Μαθητές -Πρεσβευτές της τοπικής πολιτιστικής κληρονομιάς»

Επίπεδο/Βαθμίδα

A,B, Γ Γυμνασίου

Στόχοι: Βιώσιμης ανάπτυξης 4,5,11,16,17

17 Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης

- Στόχος 4: Ποιοτική Εκπαίδευση
- Στόχος 4.7: Εκπαίδευση για την αειφορία και την πολιτειότητα.
- Στόχος 5: Ισότητα των φύλων (ανάδειξη γυναικείων προσωπικοτήτων της τοπικής ιστορίας)
- Στόχος 11: Βιώσιμες Πόλεις και Κοινότητες
- Στόχος 15: Ζωή στη Στεριά
- Στόχος 16: Ειρήνη, δικαιοσύνη και ισχυροί θεσμοί (διατήρηση ιστορικής μνήμης).
- Στόχος 17: Συνεργασία για τους στόχους

Σύντομη Περιγραφή του Προγράμματος

Να γνωρίσουν οι μαθητές/τριες την ιστορική και πολιτιστική κληρονομιά του τόπου τους, να ανακαλύψουν πτυχές της τοπικής ταυτότητας, να αναλάβουν δράσεις που ενισχύουν την ενεργό συμμετοχή τους στα κοινά και να δημιουργήσουν σύγχρονο υλικό παρουσίασης, καλλιεργώντας παράλληλα την υπευθυνότητα, τον σεβασμό και την αγάπη για τον τόπο τους.

Πρόγραμμα Σπουδών

Νέο Πρόγραμμα Σπουδών Ιστορίας Γυμνασίου(ΦΕΚ Β' 217/2023)

Πρόγραμμα Σπουδών «Δράσεις Ενεργού Πολίτη» (ΦΕΚ Β' 6048/2024)

Διαθεματικότητα (Πληροφορική, Γλώσσα, Εικαστικά, Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή)

Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα

- Να ερευνήσουν σημαντικά ιστορικά γεγονότα του τόπου τους (αρχαιότητα, βυζάντιο, νεότερη εποχή).
- Να εντοπίζουν ιστορικά και πολιτιστικά στοιχεία μέσα από βιωματική και ερευνητική προσέγγιση.
- Να γνωρίσουν ιστορικά μνημεία και πρόσωπα και να αναγνωρίζουν τη σημασία της ιστορικής μνήμης και της πολιτιστικής ταυτότητας στη διαμόρφωση του ενεργού πολίτη.
- Να συζητήσουν σύγχρονα κοινωνικά ζητήματα σε σχέση με την τοπική κοινωνία.
- Εκπαίδευση για την αειφορία και την πολιτειότητα.
- Ισότητα των φύλων(ανάδειξη γυναικείων προσωπικοτήτων της τοπικής ιστορίας)
- Να ενισχύσουν τη συνεργασία, την πρωτοβουλία και την αλληλεπίδραση με την τοπική κοινωνία.
- Να προτείνουν τρόπους διατήρησης και ανάδειξης της πολιτιστικής κληρονομιάς και να συνεργάζονται σε ομάδες για την υλοποίηση δημιουργικών έργων με πολιτιστικό και κοινωνικό αντίκτυπο.
- Να χρησιμοποιούν ψηφιακά εργαλεία για τη συλλογή, οργάνωση και παρουσίαση πληροφοριών.
- Να αναπτύσσουν δεξιότητες έρευνας, επικοινωνίας και δημόσιας παρουσίασης (παρουσίαση σε κοινό, συνέντευξη, podcast).
- Να καλλιεργούν την ενσυναίσθηση και την υπευθυνότητα ως προς την πολιτιστική κληρονομιά και το φυσικό περιβάλλον της πόλης.
- Ειρήνη, δικαιοσύνη και ισχυροί θεσμοί(διατήρηση ιστορικής μνήμης)

Πεδίο Υλοποίησης Πεδίο Υλοποίησης

- Προορισμοί γύρω από το σχολείο (σε απόσταση περπατήματος).
- Προορισμοί σε απόσταση από το σχολείο (απαιτείται η μετάβαση με συγκοινωνιακό μέσο).
- Ο ψηφιακός χώρος του διαδικτύου.

Φάσεις Υλοποίησης

Διερεύνηση (2 διδακτικές ώρες)

Οι μαθητές /τριες συζητούν τι γνωρίζουν για τον τόπο τους και τι επιζητούν να μάθουν.

Με τη βοήθεια του/της εκπαιδευτικού, οργανώνουν ερωτήματα για την τοπική ιστορία, όπως:

- Ποια είναι τα σημαντικότερα μνημεία του τόπου τους;
- Πώς επηρεάζει η γεωγραφική θέση της πόλης τους/του χωριού τους την ανάπτυξή της;

Εργαλεία:

Ομαδικές συζητήσεις, ψηφιακά ερωτηματολόγια, παρουσίαση φωτογραφιών και χαρτών.

Εργαλείο αξιολόγησης με Google Forms (ανατροφοδότηση από μαθητές/τριες, γονείς, εκπαιδευτικούς).

Καταγραφή συναισθημάτων και εμπειριών με ψηφιακές λέξεις-σύννεφα (Mentimeter, WordArt).

Συγκριτική παρουσίαση "Πριν-Μετά" των γνώσεων/στάσεων των μαθητών με infographics.

Μέθοδοι:

- Συνεργατική μάθηση
- Βιωματική προσέγγιση
- Επικοινωνία με την κοινότητα
- Δημιουργική έκφραση
- Διερευνητική μάθηση και συνεργατική εργασία.
- Εκπαιδευτικές επισκέψεις και συνεντεύξεις.
- Χρήση ΤΠΕ (PowerPoint, Canva, Padlet).
- Project-based learning (εκπαίδευση μέσω έργου). Το πρόγραμμα έχει σαφείς φάσεις και προϊόντα (π.χ. χάρτης, αφίσα, παρουσίαση) που καθοδηγούν τη μάθηση με σκοπό και διάρκεια.

1. Προετοιμασία/Σχεδιασμός (2 διδακτικές ώρες)

Οι μαθητές/τριες σχεδιάζουν το πρόγραμμα με τη βοήθεια του/της εκπαιδευτικού:

1. Κατανομή ομάδων και ρόλων (ιστορικοί, ερευνητές, φωτογράφοι). Θα μπορούσε κάθε τάξη ή συστάδα τμημάτων εντός του ίδιου σχολείου να αναλάβει μια από τις περιόδους(ελληνιστική, ρωμαϊκή, βυζαντινή, οθωμανική, σύγχρονη/20^{ος} αι ...)
2. Καταγραφή προορισμών(λ.χ. Βήμα Αποστόλου Παύλου, Εβραϊκή συνοικία, Βυζαντινά Μνημεία)
3. Επαφές με φορείς (λ.χ. Δήμος, τοπικά μουσεία).
4. Προετοιμασία υλικού (φωτογραφικές μηχανές, τετράδια, tablets).
5. Δημιουργία ψηφιακού "Padlet" όπου οι ομάδες αναρτούν πηγές, φωτογραφίες και ιστορικά στοιχεία.
6. Εργασία με Google Maps για να εντοπιστούν οι ιστορικοί χώροι και να δημιουργηθεί διαδραστικός χάρτης.
7. Δημιουργία ομάδας επικοινωνίας για συνεντεύξεις με τοπικούς φορείς μέσω πλατφόρμας τηλεδιάσκεψης.

2. Υλοποίηση (4 διδακτικές ώρες)

- Επισκέψεις σε ιστορικά σημεία λ.χ. της Βέροιας.
- Συνεντεύξεις με τοπικούς ιστορικούς ή κατοίκους.
- Αναζήτηση πληροφοριών από αρχεία, βιβλία, μουσεία, διαδικτυακές πηγές.

- Κατασκευή “παλαιών εφημερίδων” που να αναπαριστούν ιστορικά γεγονότα με τίτλους και άρθρα των μαθητών/τριών.
- Δημιουργία ομάδων εργασίας με επιμέρους θέματα.
- Φωτογραφική καταγραφή, ψηφιακό λεύκωμα, ψηφιακή αφήγηση.
- Δημιουργία "Χάρτη Ιστορικής Βέροιας" από τους/τις μαθητές/τριες.
- Εφαρμογή Google Earth Projects: οι μαθητές/τριες προσθέτουν ιστορικές τοποθεσίες με περιγραφές, φωτογραφίες και φωνητικές αφηγήσεις.
- Δημιουργία διαδραστικού χάρτη με υπομνήσεις
- Εικονική περιήγηση μέσω ιστοσελίδων μουσείων ή της Europeana.
- Δημιουργία εικονικού μουσείου με ευρήματα από την τοπική ιστορία
- Υλοποίηση Flashmob
- Συμμετοχή σε debate με θέμα “Ενεργός πολίτης και πολιτιστική κληρονομιά”
- Δημιουργία κοινού “ψηφιακού λευκώματος” με άλλο σχολείο από διαφορετική περιοχή με αντίστοιχο θέμα με σκοπό την ανταλλαγή πολιτισμικής εμπειρίας.

3. Επικοινωνία-Διάχυση (1 διδακτική ώρα)

- Παρουσιάσεις (π.χ. αφίσες, powerpoints, βίντεο, μακέτες).
- Δημιουργία podcast με θέμα λ.χ. «Η ιστορία της Βέροιας μέσα από τα μάτια μας».
- Δημιουργία Google Map με τις τοποθεσίες που θα επισκεφθούν οι μαθητές/τριες, εμπλουτισμένο με σύντομα κείμενα, βίντεο ή ηχητικά.
- Ψηφιακό ντοκιμαντέρ ή μπλογκ με τα ευρήματα.
- Ψηφιακή έκθεση σε μορφή "virtual gallery" με τα έργα των μαθητών/τριών (π.χ. ArtSteps ή Thinglink)
- Podcast με QR σε στάσεις λεωφορείου ή σε χώρους πολιτιστικού ενδιαφέροντος
- Έκθεση του έργου στο σχολείο- στην Τοπική Αυτοδιοίκηση-Προτάσεις
- Παρουσίαση σε τοπικά ΜΜΕ και συμμετοχή σε διαγωνισμούς.
- Καμπάνια για την προστασία της τοπικής ιστορίας και πολιτισμού.
- Διοργάνωση ημερίδας ή εκδήλωσης με τίτλο: «Η Βέροια που θέλουμε».
- Πρόταση στους τοπικούς φορείς για βελτίωση ή ανάδειξη μνημείων (π.χ. υιοθέτηση ενός μνημείου).
- Καμπάνια ενημέρωσης για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς.
- Δράση καθαρισμού ή ευπρεπισμού ιστορικού τοπόσημου με εθελοντική εργασία.
- Οργάνωση μιας μέρας φροντίδας δημοσίων χώρων, όπως πάρκα και πλατείες
- Συμμετοχή σε δίκτυα όπως λ.χ «Earth Speakr», <https://earthspeakr.art/el/map>

- Δημιουργία “τοίχου δράσης” στο σχολείο με τίτλο λ.χ. «Η ιστορία του τόπου μας» όπου κάθε ομάδα μαθητών αναρτά συνοπτικά τα ευρήματά της με φωτογραφίες, τίτλους και QR codes.
- Ραδιοφωνική εκπομπή στο σχολικό ραδιόφωνο (αν υπάρχει), ήχο-αφήγηση/συνέντευξη με τίτλο: «Αφηγήσεις του τόπου μου», διάρκειας 3-5 λεπτών.
- Ενημερωτικό ένθετο στο εβδομαδιαίο σχολικό newsletter ή ηλεκτρονική εφημερίδα, με θέμα τη δράση, τα στάδια, και εντυπώσεις μαθητών/τριών.
- «Ημέρα Ξενάγησης» για μαθητές/τριες άλλων τάξεων, όπου η ομάδα παρουσιάζει τα ιστορικά σημεία και αφηγείται συνοπτικά τα ευρήματά της (σε μικρούς σταθμούς εντός σχολείου ή στην αυλή).
- Διαδραστικό quiz “Μάθε την πόλη σου”, με ερωτήσεις που δημιούργησαν οι μαθητές/τριες και απαντούν συμμαθητές/τριες από άλλες τάξεις (ψηφιακά ή έντυπα).
- Δημιουργία σελιδοδεικτών με σύντομα ιστορικά στοιχεία ή αποφθέγματα σχετικά λ.χ. με τη Βέροια, που διανέμονται σε άλλους μαθητές/τριες και στο γραφείο καθηγητών.
- Συνεργασία με σχολεία άλλων περιοχών και ανταλλαγή παρουσιάσεων/βίντεο για την τοπική ιστορία κάθε περιοχής.

Αναστοχασμός (1 διδακτική ώρα)

- Ανατροφοδότηση από τους/τις μαθητές/τριες (ερωτηματολόγιο, συζήτηση).
- Παρουσίαση αποτελεσμάτων στην τοπική κοινωνία.
- Ανάρτηση εργασιών σε ιστολόγιο ή σχολική ιστοσελίδα.
- Εργαλείο αξιολόγησης με Google Forms (ανατροφοδότηση από μαθητές/τριες, γονείς).